

kloakmester nyt

Byggeriets Kvalitetskontrol A/S

Nr. 20 / juni 10

Sikkerhedsstyrelsen strammer kravene til autoriserede virksomheder

Kontrolinstanser er nu blevet pålagt at indberette virksomheder til Sikkerhedsstyrelsen, hvis godkendelser af virksomheder i forbindelse med de løbende auditbesøg hver 24. måned, overskrides med mere end 4 uger.

Vi henstiller derfor til, at virksomhederne så vidt muligt undlader aflysninger af planlagte auditbesøg, og hvis en aflysning er tvungende nødvendig, at man ikke beder om udsættelse udover godkendelsens udløb.

Er CE mærkede og dermed godkendte bundfældningstanke altid gode nok?

Bundfældningstanke er en af de byggevarer som skal være CE mærkede, for at de lovligt kan sælges og anvendes. Alle led i omsætningen er underlagt reglerne om markedskontrol. Det betyder at både fabrikanten, leverandøren og kloakmesteren skal kontrollere, om bundfældningstanke er korrekt CE mærkede.

Reglerne for VA godkendelse bortfaldt i 2005, og nu er de eneste lovbestemte krav, der skal overholdes, at bundfældningstanke er CE mærkede.

Reglerne for CE mærkede byggevarer er reguleret i en bekendtgørelse, og Erhvervs- og Byggestyrelsen kontrollerer om reglerne overholdes. Der er eksempler på at brud på lovgivningen om CE mærkning, efter en politimæssig sagsbehandling, er endt med bøder i størrelsesordenen kr. 10.000.

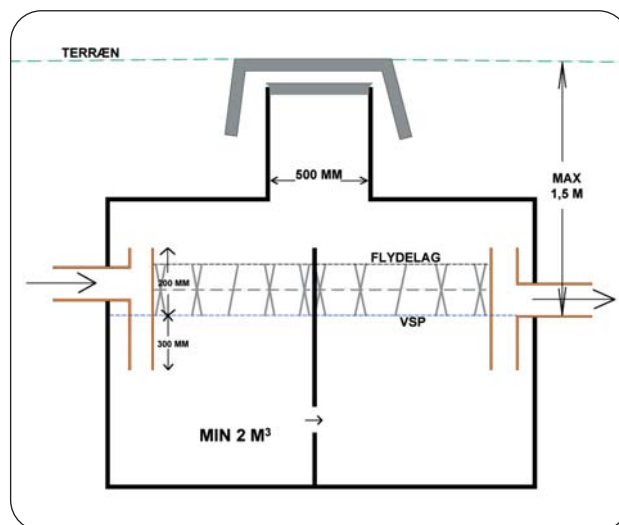
For at byggevarer er sikre, sunde og handles på fair vilkår, og for at undgå bøder, er det vigtigt at alle led i omsætningen overholder reglerne om CE mærkning.

Men er der så garanti for, at CE mærkede bundfældningstanke er gode nok?

I reglerne for CE mærkning stilles der krav om følgende:

1. Størrelse på mindst 2 m³
2. Tæt til overkanten af tanken
3. Skal være udført af holdbare materialer
4. Skal opfylde nationale regler for styrke
5. Skal have evne til at tilbageholde slam (renseeffekten skal være oplyst i det lovpligtige medfølgende overensstemmelsesdokument)

Reglerne om tæthed, styrke og holdbarhed i standarderne om CE mærkning er formentlig tilstrækkelige til, at CE mærkede bundfældningstanke opfylder kravene for en sikker og holdbar installation i jorden.

Men reglerne om rensning er utilstrækkelige

Læg mærke til at reglerne for rensningseffekt ikke er fastlagt nærmere, end at en CE mærket bundfældningstanke skal have "evne til at tilbageholde slam". Det betyder reelt, at en fabrikant kan oplyse, at bundfældningstanke kan tilbageholde fx 60 % af den tilførte slammængde, og så lovligt CE mærke tanken. Det betyder jo så, at 40 % af slammet løber videre i afløbet fra bundfældningstanke, og derefter til et nedslivningsanlæg eller eventuelt et minirensningsanlæg, hvilket helt givet vil medføre et dårligt fungerende anlæg.

Hvad skal vi så gøre for at undgå dårlige bundfældningstanke?

Løsningen er helt enkelt, at vi i Danmark stiller nationale krav til, hvor godt en bundfældningstanke skal kunne tilbageholde slam.

Problemet er bare at de centrale myndigheder under Miljøministeriet, trods viden om det her beskrevne, endnu ikke har fastsat nationale regler for, hvor godt bundfældningstanke skal rense.

Læs mere om

- Kloakmesterens ansvar og erstatningspligt
- Kloakmestrenes TV Inspektion er kommet godt i gang

- Spørgsmål og svar til vores svartjeneste

Kommunerne må derfor træde i karakter og stille krav om rensning

Når de statslige myndigheder åbenbart ikke ønsker at medvirke til at sikre, at alle de mange tusind spildevandsanlæg der skal etableres i det åbne land i de nærmeste år, og som samlet vil koste flere milliarder kroner, kommer til at virke godt og effektivt, må kommunerne træde i karakter, og i spildevandstilladelserne stille krav til rensningseffekten på bundfældningstankene.

Erfaringer fra den "gamle" VA ordning og fra de andre nordiske lande viser, at en rensningseffekt svarende til, at man maksimalt tillader 7 gram slam i udløbet pr. 1.000 gram slam i indløbet, er acceptabelt og tilstrækkeligt for, at fx nedslivningsanlæg og minirensningsanlæg kan virke efter hensigten.

Kommunerne bør derfor stille krav i spildevandstilladelserne om, at bundfældningstankene skal opfylde et rensningskrav om, at der maksimalt må udledes 7 gram.

Hvad gør kloakmesteren?

For at overholde lovkravene bør kloakmesteren ved indkøb af bundfældningstankene altid sikre, at der medfølger et overensstemmelsesdokument, så han kan forvise sig om, at bundfældningstanken dels er korrekt CE mærket, og at rensningseffekten opfylder kravene om maksimalt 7 gram i udløbet.

Liste over afløbsmaterialer som skal være CE mærket ?

Listen er ikke ændret siden sidste KloakmesterNYT. KloakmesterNYT nr. 19 kan sammen med øvrige tidligere udgaver findes på www.bygge kvalitet.dk under "nyhedsinformation".

Kloakmesterens ansvar og erstatningspligt

Vi får næsten dagligt henvendelser fra kloakmestre, private forbrugere eller andre, med spørgsmål om en kloakmesters ansvar og erstatningspligt for de udførte arbejder.

Grundlæggende kan man sige, at en kloakmester er ansvarlig for at arbejderne udføres, i overensstemmelse med den aftale der er indgået med bygherren, og med overholdelse af reglerne i bygningsreglementet og tilknyttede normer samt reglerne i miljølovgivningen. Derudover skal kloakmesteren overholde de vilkår, kommunen og andre myndigheder har anført i tilladelser og lokale forskrifter m.v.

Har kloakmesteren derudover en pligt til at vejlede om ulovlige forhold m.v.?

Alle håndværkere/entreprenører er generelt forpligtet til, at vejlede kunden både inden og under arbejdets udførelse, bl.a. om ulovlige installationer.

Derudover gælder der en skærpet pligt for autoriserede virksomheder til, at orientere og vejlede kunden, fordi sådanne personer og virksomheder har fået en særlig uddannelse og er udstyret med en statslig eneret "autorisationen", til at måtte udføre bestemte arbejder.

I autorisationsloven er der desuden bestemmelser om, at en autoriseret kloakmester har pligt til, at under-

rette kommunen, når der konstateres fejl på afløbsinstallationer, som kan medføre ulemper eller fare for sundheden, sikkerheden eller miljøet.

Problemerne opstår, når kunden ikke ønsker en lovliggørelse, og hvad skal kloakmesteren så gøre?

Hvis ulovlighederne er af underordnet betydning for sikkerhed, sundhed og miljø, fx hvis fejlen alene kan give driftsforstyrrelser for kunden selv, kan det foreslås, at kloakmesteren udfærdiger en afvigelsesrapport som forelægges kunden, og at kunden samtidig oplyses om, at en kopi vedlægges fakturaen.

Hvis fejlen på afløbsinstallationen er alvorlig, fx utætheder som kan give rottegener eller nedslivning af spildevand til grundvand o. lign. skal der udover udfærdigelse af afvigelsesrapport som ovenfor beskrevet, også foretages en underretning til kommunen. I alle tilfælde er det vigtigt, at kloakmesteren gemmer dokumentation for, at der er foretaget vejledning af kunden, og at underretning til kommunen m.v. er udført.

Hvornår er en kloakmester erstatningspligtig?

For at kunden eller andre kan have krav om erstatning, skal der først være lidt et tab, altså at kunden har fået nogle udgifter, som kloakmesteren kan drages til ansvar for.

Derudover skal der være en direkte årsagsforbindelse mellem kloakmesterens fejl og den skade, som der ønskes erstatning for.

Den sidste forudsætning for at en kloakmester kan drages til ansvar er, at der skal være en påregnelighed, dvs. at skaden er en forventelig følge, af en fejl som kloakmesteren har begået.

Hvis en kloakmester fx etablerer en afløbsledning med for lidt fald, og ledningen derefter stopper jævnlige med det resultat, at kunden får udgifter til slamsuger m.v., ja så er alle forudsætninger til stede for en erstatning.

Kloakmestrenes TV Inspektion er kommet godt i gang

Certificeringsordningen for TV inspektion indenfor det kloakautoriserede område er nu kommet godt i gang. I skrivende stund har de første 12 personer gennemgået og bestået uddannelsen til TV operatør. Uddannelsen består af en 4 dages AMU uddannelse, som afsluttes med et certificeringsforløb på én dag, hvor der aflægges en prøve.

Der er allerede planlagt yderligere AMU uddannelser og certificeringsforløb på følgende uddannelsessteder:

- VIA UC i Horsens
- AMU Nordjylland i Aalborg
- Selandia i Slagelse

Uddannelsesstederne kan kontaktes for yderligere information og tilmelding.

For yderligere oplysninger og eventuel indmeldelse i certificeringsordningen

Når virksomheder råder over uddannede TV operatører, kan de melde sig ind i certificeringsordningen.

Yderligere oplysninger

Yderligere oplysninger eller indmeldelse foretages ved at kontakte ordningens sekretariat /v:

Hans Henrik Kristensen på tlf. 72 16 02 92
e-mail: hhk@danskbyggeri.dk

Formålet med certificeringsordningen er, at TV inspektion kan udføres i god kvalitet på baggrund af ensartede regler, hvor der stilles krav til TV operatøruddannelse, TV udstyr, optagelser og afrapportering.

For at certificeret TV inspektion kan blive kundernes foretrukne valg, er det dels vigtig, at kvaliteten er høj, samt at ordningen bliver stor og landsdækkende.

Det sidste synes allerede at være godt på vej, idet der allerede nu er over 100 virksomheder, der har henvendt sig og vist interesse for ordningen.

Spørgsmål og svar til vores svartjeneste

Svartjenesten

Vi får flere henvendelser dagligt i vores svartjeneste, med spørgsmål af både teknisk og juridisk karakter.

Herunder gengives en række af de spørgsmål og svar vi har fået den seneste tid, og som kan have generel interesse.

Spørgsmål

Har I erfaring for om alle leverandører følger op på en rimelig måde, når der klages over deres dårlige produkter. Vi kan ikke få firmaet "Scanplast" til at udskifte en dårlig bundfældningstank?

Svar

Vi udfører jo ikke syn og skøn på de udførte arbejder, og kan derfor ikke udtale os om konkrete produkters kvalitet, men vi kan bekræfte, at vi jævnligt får henvendelser fra kloakmestre, som har lignende problemer med det omtalte firma.

Spørgsmål

Kan man bruge "kloakmestererklæringen" til at lovliggøre et ulovligt arbejde?

Svar

Kloakmestererklæringen kan af en kloakmester bruges til, at færdigmelde arbejder som er udført af andre, uden selv at komme til at stå med ansvaret for hele installationen.

Inden man kan færdigmelde arbejder udført af andre ved at bruge kloakmestererklæringen, skal kloakmesteren foretage en visuel gennemgang af spildevandsanlægget, og derudover skal der foretages en TV inspektion. De fejl der opdages skal lovliggøres inden færdigmeldingen foretages. Hvis fejl som opdages eller burde være opdaget ikke bliver rettet, vil kloakmesteren komme til at hæfte for disse. Så svaret er nej.

Spørgsmål

Kan kommuner dispensere fra kravet om, at fx en bundfældningstank skal være CE mærket?

Svar

Nej, kravene om CE mærkning fremgår af EU lovgivningen, som kommuner ikke kan dispensere fra.

Spørgsmål

Er der krav om en alarm på en samletank?

Svar

Nej ikke generelt, men etablering af en samletank kræver altid en tilladelse fra kommunen, og i tilladelsen kan der være stillet krav om alarm. I sådanne tilfælde skal samletanken forsynes med alarm.

Spørgsmål

Hvordan skal påfyldnings- og vaskepladser for påfyldning af sprøjtemidler på marksprøjter og rygsprøjter være indrettet, og hvor kan afløbet føres hen?

Svar

Påfyldning af sprøjtemidler i marksprøjter eller rygsprøjter der anvendes udendørs, skal ske på en tæt vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller til en anden beholder. Vask af sprøjter skal foregå på samme plads.

Alternativt kan påfyldning og vask foregå på den mark, hvor plantebeskyttelsesmidlet anvendes.

Spørgsmål

Hvilke krav er der til de stropper der anvendes ved opstropning af afløbsledninger under en bygning?

Svar

Når ledninger opstropes skal der anvendes korrosionsfaste materialer, fx syrefast rustfrit stålband som ikke kan strække sig. Almindelige patentbånd og plasticstrips er derfor ikke egnede til opstropning.

Spørgsmål

Må ledningerne mellem nedløbsbrønde på et parkeringsareal være udført af drænledninger?

Svar

Nej, afløbsinstallationer skal udføres tætte, det gælder for både ledninger og brønde.

Spørgsmål

Må der placeres liggende afløbsledninger i de isoleringslag af polystyren, som er placeret under bygninger?

Svar

Gennem de senere år er kravene til tykkelsen af isoleringslagene under bygninger blevet væsentligt øget. Ved forhold hvor der ikke er så meget fald til rådighed, opstår der tit behov for, at en del af de liggende ledninger placeres i isoleringslaget. Det er muligt at placere liggende ledninger i isoleringslaget,

hvis man er omhyggelig med udsikring i isoleringen så tilstrækkeligt fald sikres, og endvidere skal ledningerne forsvarligt understøttes. En opstropning kan blive nødvendig.

Omtalte placering vil give en nedsat isolering, og det kan derfor foreslås, at sikre sig ved en aftale med bygherren, således at der ikke rejses erstatningskrav senere.

Spørgsmål

Kan en kommune kræve en privat stikledning renoveret?

Svar

Ja, i miljølovens § 30 står at afløbsledninger skal fungere miljømæssigt forsvarligt, og at kommunen kan påbyde ledningen forbedret.

Endvidere har kommunen som tilsynsmyndighed ret til at foretage inspicering af stikledninger.

Spørgsmål

Er kloakmesteren ansvarlig for materialer/produkter som er indkøbt af bygherren?

Svar

Ja, når en kloakmester installerer et produkt/materiale i en afløbsinstallation, har han ansvaret for at alle gældende regler er overholdt. Hvis en bygherre insisterer på, at få et bestemt produkt installeret, som kloakmesteren ikke ønsker at stå inde for, kan det foreslås at indgå en aftale med forbrugeren om, at forbrugeren selv påtager sig ansvaret for det anviste produkt (fx i en afgangssrapport). Denne aftale vil have gyldighed i forhold til bygherren, men ikke i en eventuel sag med en myndighed.

Spørgsmål

Må private udføre nedsivningsanlæg for overfladevand?

Svar

Nej, tagvand fra beboelser og carporte m.v. ført til

faskine, er den eneste form for afløb, der må udføres på egen grund uden autorisation som kloakmester. Bortledning af overfladevand fra terrasser, indkørsler m.v. kræver autorisation som kloakmester.

Spørgsmål

Har kommuner ret når de påstår, at de ikke skal kontrollere, om arbejdet udføres af en autoriseret virksomhed?

Svar

Nej, når der ansøges om tilladelse efter byggelovgivningens bestemmelser SKAL kommunen påse, at arbejderne udføres af en autoriseret virksomhed. Det kan gøres ved at anvende færdigmeldingsblanketter som stemples og underskrives af den teknisk ansvarlige person i den autoriserede virksomhed. Alle gyldige autorisationer kan ses på www.sik.dk

Spørgsmål

I forbindelse med forsikringsskader oplever vi ofte, at forsikringsselskabet ikke vil dække defekte afløbsledninger, men henholder sig til at der skal være konstateret et funktionssvigt, inden en dækning kan komme på tale. Hvordan defineres et "funktionssvigt"?

Svar

I Byggeriets Kvalitetskontrol vil vi definere et funktionssvigt således:

1. Hvis afløbsvandet ikke kan løbe gennem ledningen
2. Hvis der på ledningen er utætheder, der medfører at afløbsvandet ikke løber gennem ledningen, men i stedet ud af ledningen
3. Hvis der under almindelige forhold opstår opstemning i ledningen, der kan forårsage skader

Vi kan selvfølgelig ikke garantere for, at alle forsikringsselskaber er enige i denne definition.

Medarbejderne hos Byggeriets Kvalitetskontrol A/S er klar til at hjælpe de tilsluttede virksomheder med vejledning om KS-systemer, med efteruddannelse eller rådgivning om kloak- og afløbsområdet.

Direktør / auditor
Klaus Ising Hansen
Direkte tlf.: 72 16 02 42
Mobil: 40 29 76 74
kih@byggekvalitet.dk

Souschef / auditor
Johs. Pedersen
Direkte tlf.: 72 16 02 41
Mobil: 40 29 92 23
jop@byggekvalitet.dk

Konsulent / auditor
Bjarne Overgaard
Direkte tlf.: 72 16 02 44
Mobil: 51 33 02 47
bjo@byggekvalitet.dk

Konsulent / auditor
Ove Kronborg
Direkte tlf.: 72 16 02 87
Mobil: 23 29 39 66
hok@byggekvalitet.dk

Konsulent / auditor
Keld Madsen
Direkte tlf.: 72 16 00 45
Mobil: 24 83 52 06
kma@byggekvalitet.dk

Sekretær
Lotte Baungaard Sørensen
Direkte tlf.: 72 16 02 40
lbs@byggekvalitet.dk

Konsulent / auditor
Morten Møller Nørgaard
Mobil: 24 49 13 74
mnr@byggekvalitet.dk

Konsulent / auditor
Tommi Andersen
Direkte tlf.: 72 16 00 78
Mobil: 24 59 81 91
taa@byggekvalitet.dk

Sekretær
Susanne Vase
Direkte tlf.: 72 16 05 67
sva@byggekvalitet.dk